

tur in hac nra constitutione cum fidei tamen volumus, quod per ipsum collegia-
lem, de vita et moribus et alijs ad admissionem collegialis pertinentibus,
equalis inquisitio fiat: et legitima probatio tam de rebus parentum, quam
de redditibus patrimonialibus et beneficiis, prout in feruis quinto statuto
per nos disposito et ordinato ad plenam continetur, per collegam missum perigat.

De veste collegialium:

Quartum statutum. vestitui collegialium providentes, quod cuilibet collegiali
et cappellano, chalendis Januarij, cum electio Rectoris sit, per singulos annos de-
tur vestis, que vulgo opora dicitur, cum insignijs, nisi aliqua legitima causa ipsi
privatus existat. diuimodo, extra dictis ab archa pecunijs ad emendas vestes, rema-
neant quatuorcenti ducati, sed si pecunia predicta defecerit, dabuntur interea
postq; annus cum dimidio fuerit transactus: ita quod quilibet collegialis, aut
cappellanus, per totum tempus in quo ius ad collegium habeat, quatuor tantum
vestes cum suis insignijs a collegio recipiat: diuimodo vestis, quam collegialis aut
cappellanus in principio sui ingressus proprijs impensis empturus est, duret per
annum cum dimidio, sed si collegia inopia pecuniarum laborauerit, Rector
de eis provideat, in tempore, quo nullum grauiamen collegio patienti possint dari.
nam collumimus rem collegij in minimo de fraudari, in quo conscientiam ipsius
Rectoris et consiliariorum oneramus, erunt ipse vestes in moderata longitudine, et
latitudine, prout honestatem collegialium decet.

De tempore collegialium in collegio

et de tollerancia gradus & ministerij.

Quantum statutum. quia ad honorem collegij atq; eius non paucam utilitate
scimus maxime conducere, ordinamus et statuimus, vt postq; aliquis ad gradum
licentiatus, aut magisterij, seu doctoratus peruenierit, possit per totum tempus in
residuum sui octonarij in collegio permanere, volumus etiam, quod quilibet colle-
gialis habeat delictia in quolibet anno quatuor menses se a collegio absentan-
di, quibus in patria aut alio loco, res suas sollicitare, aut parentes visitare, intra
quos quatuor menses teneatur in collegio adesse: qui non affuerit, fiat quod do-
minus fundator fieri precipit in constitutione trigesima prima, qua licetiam

Rectori et consiliarijs et capellanis concedimus adijcētes quod si tanta fue-
rit inopia et sterilitas temporis quod redditus et proventus collegij in tātum
(quod absit) extingui contingat ut ea quę dominus fundator in constitu-
tione sexagesima octava fieri pręcipit exequantur tunc si aliquis collegialis
se libenter à collegio absentari voluerit possit à collegio discedere quousq; col-
legium ad pinguiorem fortunam venerit nec tempus illud in suo octonario
computetur quod si sufficiente iam domo illi qui se libenter à collegio se vo-
luerint absentari licentia Rectoris et consiliariorum prius petita et obtenta
per Rectorem et consiliarios ut ad collegium redeant conuocentur intra
triginta dies ad diē quo cuiusmodi conuocatio nota fuerit venire teneantur
si autem contingat ipsos non posse intra hos triginta dies in collegio compa-
rere teneantur Rectorem et consiliarios huiusmodi detentiones certiores facere
qui sibi quatuor mēcium quibus quolibet anno se possint absentare licentia
dabunt qui quatuor menses in suo octonario computentur et si intra hos qua-
tuor menses collegio non affuerint subiaceant penis quas dominus fundator
in constitutione trigesima prima assignat proseruato ordine in eadem consti-
tutione à dno fundatore taxato. Volumus similiter quod volentibus ad hoc col-
legium se opponere non obstet si facultas parentum summam mille ducatorum
non amplius attingerit pręcipimus etiam quod si aliquis collega aliquem famu-
lum habuerit minime propter hoc subtrahatur ei quęcūq; prouisiones pecuniarię
aut alijs sibi debite.

•: **De sus collegialium quat et quatus** •:

Sextum statutum quia studium literarum inter cetera laboriosissime est et viribus
et robore tam corporis quam animę eget juxta portionem ordinariam statuimus
quod in principio prandij et carne et similiter in fine fructus dentur carnes vero
aut pices pro tota die dentur in ea quantitate cui media macellaria carnum dre-
tinarum equiualeat et valorem ipsius nullo modo excedant hac portio solum du-
plicetur in prandio s. paschatis Resurrectionis et Pentecostes et in festo dedicatio-
nis capelle collegij et in die qua principium studij celebratur et prima die Janua-
rij cum sic noui Rectoris electio in festo tamen natiuitatis Redemptoris nostri

et in die dominico ante carnis primum diuisio fiat intra duos vnus galli-
ne solummodo in prandio in tertia autem feria eiusdem ebdomadae eadem
gallinarum diuisio fiat tam in prandio quam in caena.

De celebratione diuinorum officiorum.

Septimum statutum, quia decet viros scolasticos ab omni cura literarum studio
impedienti liberos esse, iuxta hoc providere volentes, statuimus et ordinamus, quod
collegiales aut capellani nullo modo teneantur dicere horas vespertinas, nec ma-
tutinas, nec aliquod officium etiam in ebdomada sancta propter matutinas primo-
rum dierum, s. natiuitatis dñi, Resurrectionis, Pentecostes, et die fasti corporis xpi,
Assumptionis. Beatæ Mariæ virginis, nec tamen rei sacrae deuotio omnino deperat,
et animabus fundatoris et suorum benefactorum impune deperat defraudetur. Prae-
cipimus et ultra quinq̄ anniuersaria, quæ a dño fundatore cantare iubentur, et ultra
anniuersarium omnium fidelium defunctorum loco horarum vespertinarum, et
matutinarum ab omnibus cantentur deuote in quolibet anno tempore, s. vacationis
tria anniuersaria pro animabus fundatoris, et benefactorum suorum, et tunc qui-
libet collegialis, et capellanus teneatur dicere deuote pro eisdem animabus hora
defunctorum. Volumus etiam, quod tres missæ horarum trium anniuersarium non
sint de numero duarum, quæ quotidie dicuntur quas tres missas capellani aut col-
legiales sacerdotes cantare teneantur, prout Rectori visum fuerit. missas vero om-
nes quæ in fastis a populo obseruatis a dño fundatore cantare præcipiuntur, reciten-
tur in tono diei, præcipimus præter fasta dñi nr̄i et dñę nr̄æ, quæ arbitrio Rectoris re-
linquimus in diebus a populo minime obseruatis, omnes quæ a dño fundatore missæ
iubentur cantare, recitentur de rupta prima missa cuiuslibet sabbati quæ de dñâ nr̄a
in tono semper dicatur et missa dedicationis capellæ collegij quæ cum horis matutinis
et vespertinis cantando celebretur.

De prædicatione ad uocatione et exempt^{ne}.

Octauum statutum, quia scolasticis sacrae theologiæ operam indulgentibus utilis si-
mi et mirum in modum salutare est non numq̄, verbum Dei prædicare. Volumus et
statuimus quod tam collegialibus quam capellanis sit permixtum in qualibet ecclesia
toties quoties Rector et consiliarij viderint Expedire prædicare et in hac re sumopere

Sortamur Rectorem et consiliarios ut maxime circumspeciant ne nocentur,
aliquod extali predicatione iuxta principalius studium collegialis reperatur
cum referant ipsam licentiam prebere nam ut in multis experti sumus appetitus
predicandi sepe studium theologicum retardavit quod in conscientia Rectoris et
consiliarios cautiis providendum et discernendum relinquimus iuristis ex-
ratione ad advocandum licentiam concedimus servatis tamen servandis
uti juxta predicationem theologorum servandum esse disposuimus sicut ut stu-
dium detrimentum non patiat. Volumus preterea quod huius collegii colle-
giales tam theologi quam canonisti exceptis quatuor capellanis qui necessa-
rio presbiteri esse tenentur tempore sue receptionis aliquo juramento non as-
truantur quo substatu clericali ordinis sancti Petri aut cuiusvis alterius ap-
probate Religionis permanere teneantur et illos qui secundum tenorem consti-
tutionis 17. domini fundatoris iuraverint se in ordine sancti Petri seu alteri
approbatae religionis permanere dicto juramento absolvimus et tenore presenti-
um relaxamus. Volumus etiam quod ad predicandum nullus addere solus sed
bene dumtaxat equitando solum nullo committante socio ire permittimus et si for-
te ab eo loco in quo sermonem habuit siue causa negotij siue gratia deambu-
landi ad aliquem locum tenderit pro prima vice recuperata Rectori et consilia-
rijs portione unius mensis sit protinus priuatus. pro secunda vice trium men-
sium pro tertia sex mensium et sic crescente contumacia semper duplicetur pena
prorsus negamus licentiam prandendi aut cenandi extra collegium cuius
qui solus ut dictum est discesserit ad predicandum si non sit in monasterio vi-
rorum religiosorum et si quis secus fecerit incidat in penas in hac constitutione
positas.

De ludo et pulsatione citharæ et alijs.

Nonum statutum. Volumus et statuimus quod tempore opportuno ubi studij
nulum impedimentum subsequatur liceat cuius de collegio ludere his videlicet
ludis quæ nullam inhonestatem preferunt quod circumspectendum Rectori
et consiliarijs et eorum conscientias sonerantes relinquimus et pulsatione ins-
trumentorum pariformiter uti permittimus licet Rector maxime attendat
quando deceat collegiales uti tam ludo quam instrumentorum pulsatione.

et si quis inhoneste aut negligenter se habuerit in his possit Rector cum consilia-
 riijs cum grauius punire praemissa tamen benigna monitione et in ipsum sic de-
 linquentem reprehensionem nolimus propter talem pulsationem aliquem in
 pena periurij incidere nullus etiam incidat in periurium si ad mensam singularem
 escam portauerit quod si absq; licentia Rectoris quae sine causa legitima concedi no-
 debeat alicui afferre talem escam aliquis praesumpserit prima vice portione trium
 dierum pro secunda sex dierum pro tertia quindecim dierum priuatus existat et sic
 crescente contumacia crescat pena persingularem autem escam intelligimus aut
 fructum aut quodlibet aliud quod praeter comunem portionem in refectorij porte-
 tur. Simili modo nolimus aliquem in penam periurij aut exois incurrere si in
 via nominalium lectionem aliquam legere contingat ab eisdem penis audientis si
 forsam aliqui fuerint etiam excludimus nullus etiam sit peiurus si in biblioteca
 sine licentia Rectoris aut bibliotecarij aliquem introuiserit et noctu causa studij
 quouis de collegio candellam possit secum afferre Rector etiam et vicerector in per-
 iurium aut exois non incidat simulam aut alium iumentum ultra spatium
 unius hore intra collegium aut ipsius ambitum detinere permiserit neq; aliquis sex
 mensium portione priuatus existat simulam aut ipsum iumentum detinuerit sed
 si aliquod detrimentum ex tali detentione subsequutum fuerit impensis ipsius detinen-
 tis resartiat. Nolimus similiter quod Rector incidat in periurium si ultra vi-
 ginti hore retinuerit sumam centum librarum quam sumam aut ea maiore
 poterit solus Rector ab economo vel quouis alio recipere neq; ab id ipse Rector aut
 dans hmoi sumam pecuniarum in periurium incidant de quibuscumq; autem pecu-
 nijs minime possit Rector aliquid consumere nec in propriam nec collegij utilitatem
 donec in archa ut a dno fundatore in constitutione .18. dispositum est reponant et si
 contrarium a Rectore factum esse contingat in reatum periurij incidat nolimus
 etiam aliquem in periurium aut excommunicationem incidere propter commissio-
 nem vel transgressionem declarationum seu determinationum visitatorum et ita
 eisdem visitatoribus prestatem imponendi periurium aut excommunicationem ali-
 cui de collegio in suis determinationibus seu styjs quas in fine visitationis seruadit

nota
 f

relinquerint caliter adimimus. volumus preterea quod collegiales tempore
visitatio non teneantur dare cedulas visitatoribus sed ore proprio visitatoribus
ea quae in collegio reformanda fuerint nuntient et ea visitatoribus manu pro-
pria scribant.

De Observantia horum Statutorum.

Decimum Statutum ordinamus et statuimus ut Sacra nra imo verius apos-
tolica Statuta in concusse observentur quod omnes collegiales et capellani tam
praesentes quam futuri sint antequam recipiantur iurent in missali aperto per
sacra Dei euangelia et intemeratam Virginem Mariam se inviolabiliter ob-
servaturos Sacras nras constitutiones et numquam in sui derogationem erunt siue
perse vel aliam interpositam personam neque per literas apostolicas neque per aliam
quamcumque viam neque ab eorum observatione desistent neque relaxationem unquam
iuramenti petierint quantumcumque aliquae personae sine ipsorum observatione
eos molestare intenderint et si forte aliquis collegialis vel capellanus tam recep-
tus quam recipiendus Sacras nras constitutiones iurare nolluerit aut deffere iura-
mentum intenderit aut iniurando excusationes aliquas afferat ipso facto
omni iure quod ad collegium habet sit priuatus et Rector et consiliarij expulsio-
nem non exequentes sint reatu periurij et excois obnoxij et si forte visitatores
tempore visitationis aut extra praesumpserint Sacra nra Statuta reuocare aut
annulare aut non observare in penam excois latae sententiae incidant et ipsorum
mandatum in hac parte nullo modo teneantur et si quis collegialium aut capel-
lanorum super hoc obtemperare voluerint protinus de collegio omni cunctatione
postposita irremissibiliter expellatur per Rectorem et consiliarios et si forte (quod
absit) maior pars collegij aut omnes absque timore animarum in tali reuocatione
obediuerint praecipimus preter penam periurij et excois maioris in quam incidant
ipso facto teneantur in foro conscientiae ex illa hora restituere collegio quicquid de bo-
nis ipsius consumpserint donec ad observationem horum Statutorum simpliciter
omni fraude remota reddierint sed et domines visitatores obsecramus ut in tempore
visitationis ita intendant in observatione horum Statutorum sicut in observatione

9 Statutorum R^{di} domini magistri Roderici dummodolibet talia Statuta his nostris non contradixerit aduertantq; domini visitatores quantum pro temporis qualitate comodi honoris preeminencia dignitatis ex his paucis Statutis collegio consurgat et super crescat quia in gubernatione huius sacri collegij condidimus circumspectimus et secundum R^m ipsius et utilitatem praeculis semper habentes quid foret utile et necessarium pro administratione huius collegij sanctae Mariae de Jesu quorum tutela freti ea quae instituimus ad ipsorum laudem et honorem quae Rectori et collegialibus et capellanis tam in presenti existentibus quam in futuris sub penis supra positis seruare mandamus.

Vnde in Statutum consulescentes tam animarum saluti quam huius sacri collegij administrationi et perpetue gubernationi volumus et mandamus, quod omnia Statuta quae R. dñs magister Rodericus declarationes etiam et sententiae visitatorum tantum rigoris et retineant quantum dominus fundator et declarationes habere permittimus quod volumus intelligi in illis diuertat quae his nostris Statutis non contradicunt et nullo modo obuiare videantur et omnia pericula censurae excommunicationes et quaeuis alie pene per dñm fundatorem taxata suum vigorem penitus obtineant nisi in illis locis in quibus talia pericula executiones et censuras et penas irritasse et nullum valorem habere volumus in his nris Statutis quae omnia Statuta in collegij honorem et utilitatem in perpetuum mansura aucte aplice nobis concessa quia in hac parte fungimur santimus Statuimus approbamus roboramus pronuntiamus, promulgamus et declaramus secundum temporis qualitatem varie perfluentem in honorem Xpi Jesu et eius gloriosissima virginis Mariae nris qui prosperum euentum ceptis tribuere dignetur quem speramus siquidem substantis nominibus tam felix initium hae sua domus assumpsit.

Statuta & const. studij et uniuersitatis celeberrimi collegij sanctae Mariae de Jesu hispalis fundati a R^{do} dño prot. honotario magistro Roderico a sanctaella edite aucte aplice per R. D. Mag. Alfonsum campos.

Prologus

In nomine sanctissime trinitatis atq. indiuidue unitatis patris et filij et spiritus sancti iesu Christo Redemptore nro vero deo et vero homine qui via veritatis et vita est preuius ad eius sempiternam gloriam et suae reipublicae Christianae immarcescibilem fructum diuag. eius genitricis Mariae semper virginis cum omnibus celestis patriae ciuibus suffragantis Alfonso campos artium et sacrae theologiae doctor et magister Archidiaconus de almuñecar in alma ecclesia grana tensi per literas felices recordationis dni Julij Papae secundi et bona memoriae R. dni protonotarij magistri Roderici a sancta ella nominationem in testamento ab eodem vltime condito quae omnia plene in hoc continentur volumine ad infra scripta comisarius et delegatus apostolicus vniuersis et singulis Rectori ac consiliarijs collegialibus collegij sanctae Mariae de Iesu Sispali fundato a memorato dno magistro Roderico a sancta ella ceterisq. magistris doctoribus licentiatis baccalarijs scholaribus atq. eiusdem collegij officialibus et studij et reliquis omnibus, quos haec statuta tangunt vel tangere poterunt in futuris salutis et apostolicorum obedientiam mandatorum. Cum nihil in hac vita praestantius ac libero homine dignius reputari debeat quam in humanis actionibus id quod rectum et honestum est retinere ne vnus quisq. in sua noxia desideria noxae prolabatur sicut diuina atq. humana iura proclamant idq. viros potissimum diuino cultui mancipatos et studijs liberalibus ac bonis artibus intentos seruire deceat atq. obeam causam ipsos praedictis legibus et statutis construi ac gubernari consentaneum sit ut nobis persuasum atq. indubitatum esse non dubito eosq. vos tales esse credo et futuros spero qui ceteris exemplum boni operis rectamq. viuendi normam praestare possitis. Haec vobis statuta et constitutiones tradidere minime distulimus quae quidem sanciendo declaramus et declarando santimus quae propter vos ad ea humiliter suscipiendas atq. inuiolabiliter custodiendas vehementer exortor quos ut melius exequi curetur nos praedicta aucte apostolica pro dei obsequio et Christi religione amplianda pro vra et comuni utilitate atq. huius almae vniuersitatis

donec

decore ac facultatum studiorum congregationum personarum officialium
 et deniq̄ pro ceterorum omnium ad ea quo quomodo pertinentium bono regimi-
 ne diuturna et prospera gubernatione easdem condidisse vobis intimamus huma-
 nitatem vestram per visera dñi nri Jesu xpi in quibus visitauit nos oriens ex alto
 insuper obsecrantes et propter obedientia debitum atq̄ meritum vobis et cui libet
 vrum eadem auctoritate apostolica qua fungimur in hac parte precipientes atq̄
 singulariter singulis sub pena excois apostolicę lata sententię mandantes qua-
 tenus contra formam ipsarum nihil attemptare aut facere præsumatis nec vlllo
 modo attemptari aut fieri patiamini sint eadem constitutiones anobis edita de-
 cem et octo numero in quibus dño principaliter intenduntur primi siquidem hoc
 est in prima constitutione de studentium recta intentione agitur in decem et sep-
 tem sequentibus de eorum vtili prosecutione que singula qualia sint suis locis
 proponemus.

Constitutio. i. De scolarium.

Intentione atq̄ sine.

Cum finis boni honestiq̄ rationem obtinens sit posterior in acquisitione de
 qua in sequentibus statutis et prior in intentione de qua in presenti sermo est atq̄
 omne agens propter finem ceteras mouentem causas agere videatur eum de finem
 potissimam esse causam verissime concluditur singula enim ad finem ipsas meliorem
 referuntur ipso existente duplici primo videlicet et ultimo siue mediato et imme-
 diato qui quanto vltior in acquisitione fuerit tanto in intentione prior esse de-
 bet quare cum vltimate vltimus rerum omnium finis ad quem omnia per quem
 facta sunt tendunt solus Deus gloriosus existat isquidem ut fas est et licet primus
 et principalissimus in intentione sit aliquem velut sagittantis signum cogitationes
 verba et opera nra bona inter quę etiam bonarum artium studia numerantur
 studiosissime debemus dirigere postmodum vero ad alios qui in fra ipsum Deum
 constituti sunt fines acquirendo et diligentiam et operam exhibere ij enim omnes
 ad bene beateq̄ viuendum conferunt atq̄ in omnibus que approbata sunt disci-
 plinis facillime cognoscantur nam vtriusq̄ iuris peritia vt omnia sciamatim ac

leuiter praestringamus circa illud maxime versatur ut institutis ac documentis in
eadem facultate traditis ad diuina obsequia praeparemur et improborum ac fau-
norosorum hominum audacia conpescatur liberales vero atq; ingenue artes natu-
ralisq; scientia creaturarum notitia ut ipsis mediantibus creatoris quoq; cognitio
habeatur perfectissime promodulo suo tradunt medicinam humani corporis va-
litudinem quomelius deo famulemur, considerat theologia tamen sacra et su-
blimis ad sumum Deum intelligendum diligendumq; in quo uiuimus mone-
mur et sumus quo primo cuncta mouetur in moto miro ac penę inefabili modo
conducit qua propter cum a fine omnia denominari liqueat constat etiam que-
madmodum ad eum qui finis ultimatius est omnium peruenire toto cognatio-
ac uiribus euitendum sit quo sumo bono incommutabiliq; ac ultimo fine
qui uerissima sapientia est habito cum res perfecte dicantur eoq; habeant finez
necessitatem hisq; ad ipsum inponentem quin cunctarum scientiarum faculta-
tes imo et cetera omnia nobis sic satis superq; peractis adijciantur bona nemo cunc-
tabitur qua in re illud est sumo opere deuitandum ne ad hoc superbia aut aliquo alio
uicio in dociles nos prestiterimus actus n. actiuorum impatientem sint praedisposito
unde superbus resistit Deus humilibus autē dat gratiam et praestat paruulis sapien-
tiam que etiam humilitate adiusta est ut simus omnes docibiles dei ediuersa tamē
in malebolam animam non intrabit sapientia sed postq; fuerit ingressa peribit
si quis ergo sapientia indiget ipsam a deo postulet qui omnibus affluentur tribuit
et penitē dabitur praeparato tamen ut diximus quia dñs sit et ipsi praeparentur cogi-
tationes est tamen et ipsi sapientię semper adhibenda charitas tam ut habeaturq;
ut habitam neq; aliqui inflat charitas n. edificat et multitudinem opperit peccato-
rum hęc nos a malis trahit et charos Deo reddit hęc plenitudo legis et finis pre-
cepti est ab hac uniuersa lex pendet et prophetae hanc tandem virtutum maximā
cum qua omnia et sine qua vlla efficiuntur bona solu modo perfecte mansuram
in celesti patria omnes alacriori animo in quantum vires suppetant super omnia
cumplectamur.

Constitutio.ii. quod gradus ordinate recipian-

tur et cursatio et cursatio precedat etc.

Super his quæ ad bonum suius insignis et celebrandi collegij et vniuersitatis
 spectantia atq; ad iam dictam preparationem sequentia sunt libenter prouidere
 volentes statuimus vt in eodem collegio in quo cum opus fuerit gradus concedi
 ac recipi debent nullus supremus gradus vt pote magistratus aut doctoratus ali
 cui conferantur nisi prius in ea facultate in qua magistrandus vel doctorandus est
 licentiaturæ gradum acceperit nec licentiaturæ gradus dari possit nisi baccalaureat
 in eadem scientia præceperit nec vllus in sacra theologia aut medicina ad bacca
 lariatum promoveatur nisi prius in artibus baccalarius extiterit in nulla et
 facultate quisq; ad baccalariatum admittatur nisi cursus suos legitime compleue
 rit et lectiones audiuerit atq; vt id melius et comodius fieri possit presentis cons
 titutionis tenore mandamus vt penes notarium in cuius presentia huiusmodi gra
 dus conferendi sunt et qui eorum dem actum instrumenta et priuilegia confectu
 rus est sit liber matricule in quo omnes qui cursus suos facturi sunt ab initio cursu
 scribantur neq; prius quam scripti fuerint aliquis cursus recipiatur quia cursa
 tio tantum a die talis inscriptionis incipere debet et nullomodo prius. ante vero qua
 prædicto modo scribatur coram Rectore eiusdem collegij ac consiliarijs se presen
 tent qui eos qui in artibus versaturi sunt et in iure canonico et ciuili ac se indulta
 matricula scribere voluerint per se vel per alios quibus negotium istud comitten
 dum decreuerit in gramatica latina plene examinentur et non aliter in dicto li
 bro seu matricula quispiam scribatur quem si in eadem latinitate idoneum
 ac sufficientem se esse conuiderit et habitu honesto scholastico quo permansurus
 est appareat et hæc nra statuta obseruanda iurauerit quod si talis repertus fue
 rit facto iuramento de Rectoris obedientia tum demum et consiliarij præditi
 ipsum in libro seu matricula scribi notario præcipiant ita vt dies actus gesti et
 mensis et annis in scriptis ex præse ponatur cui quidem notario et collegij arte
 atq; nuntio seu bedello prædicta scriptione siue matriculatione nouem miriadu

pecuniam equaliter inter se diuidendam qui scriptus fuerit porrigat. Si quis vero in theologia vel medicina cursare voluerit ut ad primum gradum s. baccalariatum possit promoueri modo scriptus modo non scriptus antea fuerit sed denuo in ea facultate scribere teneatur dum tamen in artibus baccalaureus prius existat atq; id de consensu Rectoris et consiliariorum sine alio fiat examine persoluetq; scriptus arte notario et collegij bedello promissa pecunie quantitate sicuti a nobis dictum et constitutum est atq; Hac ipsa matriculatio quot anno in principio studij fiet sed sol tantum erit dictae summe medietas praedicto modo diuidenda atamen si matriculandus beneficiatus fuerit in matriculatione pecuniam duplicabit si vero constitutus in dignitate vel ecclesia cathedrali canonicatus triplicabit cuius assignatio seu diuisio modo et forma praetaxata fiat.

Constitut. III. quod nulli nisi approbatae uita et opinionis atq; idoneo conferantur gradus et ei qui annos requisitos impleuerit et de tempore lectionum annuatim computando et quando principium fiat.

Praeterea sancimus et statuimus sub excois pena ultra periurium de quo inferius dicendum est constitutione. 6. ut nulli flagitioso aut prauo seu infami aut notorie facinoroso homine nec sufficientiae et idoneitatis debita de effectu paciendi ad gradus quem ipse cupit legitimam receptionem additus pateat nec ullo modo liceat promoueri quod etiam in his qui cursus suos minime adimpleuerint locum habere censemus ac volumus cum omnibus requisitis secundum nostrarum constitutionum tenorem. Item sub eadem pena nulli idoneo et a praedictis impedimentis immuni qui cursus suos peregerit pensata semper qualitate personae gradus denegetur. Tria igitur ad cuiuslibet gradus receptionem necessario requirenda sunt uita probitas doctrina siue sufficientia et cursus magis autem et minus ita attendantur prout ipsius gradus et facultates in qua conferendus est ratio seu qualitas exegerit ita uidelicet ut ad supremum gradum recipiendus maior uita honestas et sufficientia exigatur quam ad quemcumq; alium ipso

In fe.

inferiorem et in theologia plus quā in alijs facultatibus similis forma seruetur et ne quid dubitationis emergat circa tempus cursandi hoc declarare volentes quemadmodum intelligendum sit dicimus quod ille intelligatur per annum cursasse aut legisse qui annum integrum seu maiorem partem cursauerit aut legerit anni autem cursum et lectionum continuū esse debet vel saltem in ipsis nobilis absentia siue interruptio fiat adeo ut tantundem, aut plus studij electionis deperdant in interruptione quam in partibus temporis continuati receptum fuerit circa vero anni determinationem ac successu auctaliarum vniuersitatum collegiorum studiorumque approbatam non immerito sequamur consuetudinem decernimus ut publicatione precedente electionum et studij atque consequenter ipsius anni principium quinto decimo calendis nouembris hoc est decima octaua octobris in festo sancti Lucę lucide feliciterque semper quot annis fiat finis quidem sexto idus septembris id est .8. eiusdem in festo natiuitatis Beatissimę semperque virginis Marię tempus autem intermedium seu quod superest vsque ad initium alterius anni hoc est ad festum beati Lucę vacatio erit in quo etiam principio dñi fundatoris persona vel saltem ipsius anima comendetur hoc tam quod de principio et fine lectionum constituimus tam diu valere decernimus quandiu in præclarissima ista vrbe studium generale non fuerit quod si Deo duce fuerit atque vtinam res ista in effectum reducatur et diuino famulatuui preparata sit tunc volumus studij generalis formam et consuetudinem in collegio isto seruari sequi in his dicto studio generali prouiribus conformare præcipimus quemadmodum et in alijs bonis moribus fieri debet cum stultum sit nolle a quocumque bona discere.

Constit. iiii. de baccalariatu in iure civili.

et canonico et de iuramento præstando et de solutione de pignoribus offerendis ante receptionem graduum et de licentia ad legendum requisita.

Item si quis ad gradum baccalariatus in iure canonico vel civili velit promoueri debet se coram Rectore et consiliarijs collegij presentari probareque se per quinque annos integre aut maiorem cuiuslibet istorum annorum partem audiuisse et cur-

saſſe ſic vel in aliquo cumq; ſtudio generali ſuice vniuerſitate et potiffimum
elaboraſſe in ea ſcientia in qua pretendit baccalaureatus gradum obtinere ſi
tamen ſic audiuerit iuramento ſui praeceptoris eius ſufficientia probetur et ſi
in alio generali ſtudio audiuerit Rector et conſiliarij ſuius collegij ipſu exa-
minent per ſe vel per aliam perſonam cui hoc ſpecialiter demandare voluerint
et poſtq; predicto modo examinatus fuerit baccalaureandus perſoluat omnia
qua predicti gradus receptione ſoluenda ſint aut ſaltem pignora auri vel ar-
genti deponat predictis expenſis ſufficientia idemq; facient omnes qui quocunq;
gradu cuiuſcumq; facultatis decorandi fuerint. qua pignora in erario ſeu
capſa collegij reponantur donec de predictis poſtmodum vero deliſencia Rec-
toris et conſiliariorum quinq; lectiones totidem diebus in ea facultate publi-
ce legat quibus perlectis fiat fides Rectori et conſiliarijs quod eas perlegerit de-
inde Rector facultatem dabit vt gradus ſibi concedatur praſtito tamen prius
iuramento in manibus Rectoris praſente notario et conſiliarijs de predicto col-
legio adiuuando et honorando eidemq; fauendo quo ad eius fieri poſſit et no
alibi quam in dicto collegio gradus superiores accipiat nec ſibi aut rebus ſuis
vllatenus aduersabitur et expenſas extra ordinarias non aliter faciet quam vt
infra dicetur conſtitut. §. ſub eadem forma reliqui omnes quocunq; gradu aut
facultate promouendi ſunt iurare teneantur obtenta itaq; licentia a Rectore
vt dicimus baccalaureandus addeat lectorem collegij qui tunc catſedram pon-
tificij ſuris tenuerit eoque catſedre inſidente baccalaureandus faciat orationez
in qua ſumiliter ad gradum promoueri petat per acta q; petitione dictus lector
et catſedrarius ſibi gradum conferat qui in conceſſione dicat ſe aucte applica-
ſui collegio conceſſa et deliſencia Rectoris hoc facere idem in cuiuſlibet gradus
conceſſione fiat quod cum finitum fuerit decendat lector e catſedra et no-
uus baccalaureus ascendat ibiq; lectionem quamda eiusdem facultatis le-
gat ad libitum vel ſaltem legere incipiat et tandem ad gratiarum actionez
procedat cui imposito fine decendat e catſedra dictumq; lectorem qui gradus
ſibi

sibi contulit addeat et debitum illi obsequium seu reuerentiam exhibeat quæ aut
 soluere tenetur in dicta facultate pro gradu accepto vel accipiendo sunt hæc col-
 legij erario seu capse ducatum unum aureum exhibeat et lector cathedrae à
 quo gradum sumpserit eiusdem ducati dimidium et aliud tantumdem bidel-
 lo notario vero pro instrumenti confectione quod pergameno scribendum est
 aliud dimidium solvatur ita ut ipse notarius teneatur predicta quantitate
 id totum facere quod ad suum officium pertinet et instrum scriptum et
 publica manu confectum in pergameno impendere. Item de singulis cursibus
 quos dictus promovendus aut promotus peregrisse probaverit dimidium re-
 galis impendet quod inter collegij archam notarium et bedellum postea equa-
 liter diuidatur similrque in singulis annis lectionum quæ in licentiatura exi-
 guntur dimidium illud regalis præstetur etiam inter archam notarium
 et bedellum proportionaliter per suas tertias ut dictum est diuidendum præte-
 rea quicumque ad licentiature gradum capescendum per suos cursus lectur
 est debetque primum à Rectore et consiliarijs licentiam obtinere pro qua in pri-
 mis soluat octo regalia duo pro capsâ collegij cætera vero sex inter Rectorem con-
 siliarios notarium et bedellum equaliter diuidenda.

Constitutio V. de licentiatura in iure canonico:

vel ciuili et de probibita subornatione et de nimia impensa extra ordinari eui-
 tanda.

Item præcipimus ut quicumque voluerit in iure canonico vel ciuili licentiatu-
 re gradum accipere et rigurosam subire examen quam primum Rectori colle-
 gij et consiliarijs se offerat cum cathedratico iuris pontificij quem sibi ex eodez
 collegio patronum siue patrinum accipiat quibus intentionem suam mani-
 festare debeat et coram ipsis per duos vel tres testes probare se in isto vel in alio ge-
 nerali studio per trienni spatium ad minus continue vel saltem per maio-
 rem cuiuslibet istorum annorum partem in illa facultate legisse vel pro quo-
 libet horum annorum prædictis literis sic siue in aliquo studio generali

per annum cum dimidio operam dedisse atque curasse et legitime natum vel legitimum esse qui etiam testes de moribus et vita eiusdem iurati et seorsum examinati deponant declarentque sub eodem iuramento utrum sciant quod licentian-
dus aliquos de collegio sobornauit aut pratio conduxit vel aliquid eis vel alicui
ipsorum promissit quod sit aliquid legitime probatum fuerit sic sobornati aut con-
ducti nullam de cetero facultatem habeant in gradibus concedendis et officio exa-
minandi priuentur et ipse graduandus numquam in hoc collegio illum aut alium
gradum accipiat super qua subornatione ipse graduandus etiam iuret praeterea
nisi talis licentian-
di sufficientia nota fuerit Rector duobus doctoribus de corpore
collegij atque eiusdem facultatis examinatorebus tentatiuam committat qui dicto licen-
tiano singulas conclusiones ex diuersis locis vel materijs praebant quibus ipse per spa-
tium 24. horarum prouideat et praefixo termino coram dictis doctoribus Rector et
consiliarijs in collegio compareat qui secrete ipsum tentent et vnus quisque contra
conclusionem quam sibi porrexit arguat ut aliqua saltem cognitio de eius suffi-
cientia habeatur postea dicti doctores Rectori et consiliarijs denuntient in absentia
ipsius licentian-
di utrum idoneus sit ut se examini submittere debeat praestito ab eis
iuramento super hoc, et si minus idoneum eum repererint Rector et consiliarij do-
nec idoneus sit negotium deferant idque secreto et separatim fiat nequid inde infami-
e subsequatur sitamen idoneus fuerit promouendus de posita pecunia vel datis
pignoribus et praestito iuramento sub forma praescripta in praesenti constituit. et in fine
istius Rector et consiliarij praedicti statuam sibi diem et horam ad receptionem facien-
dam quam publice facere debeat ex materia et loco quem ipse maluerit et aliquas
conclusiones eliciat quas ipse licentian-
dus a baccalaureis seu licentian-
dis impug-
nare seu instare volentibus defendat nullus tamen doctorum qui cum examinatu-
ri sunt publice arguat postmodum vero in die qua promouendus elegerit vno saltem
doctore praesente de corpore collegij ad hoc deputato et sumo mane spiritus sancti mis-
sa in primis recitata Rector et consiliarij sibi duo puncta siue lectiones assignent ex di-
uersis locis et libris eiusdem facultatis videlicet ex libro decretalium et decreto in iure
can.

canonico et ex digesto veteri et Codice in iure civili prout apertis libris fortuitu eue-
 nerit et inde licentiandus eligat partem quam voluerit notariusq; eadem sumet
 in notis et copiam ipsorum bedello dabit quam rursus bedellus alijs doctoribus qui
 dicte assignationi non affuerint defferat presentibusq; dabit notarius vt dicti doc-
 tores materiam praeuideant et instructi et preparati sine sequenti autem die eadez
 hora qua punctorum assignatio facta fuit veniat licentiandus et lectioibus suis
 per lectis coram Rectore et doctoribus predictis vnusquisq; illorum doctorum or-
 dinate et dicta eius impugnet doctor tamen ille qui fuerit dicti licentiandi pa-
 trinus. s. cat. Sedraticus nec opponat nec vocem habeat in examine postquam sa-
 tis oppositum et responsum fuerit licentiandus inde recedat et tunc notus vni-
 cuiq; doctorum exhibeat duas literas maiusculas v. A. R. incedula quadam
 scriptas qua approbationem et reprobationem signat vnaq; earum literarum di-
 uisa sit ab altera saltem hoc modo. A. R. tunc Rector doctoribus subpena pres-
 titi iuramenti imponet vt iustitiam et aequitatem praeculis habeant ita vt si
 predictus licentiandus sufficienter idoneos et licentiatura satis dignus sibi vi-
 sus fuerit ipsum approbent si autem non idoneus et indignus reprobenet quo fac-
 to singuli eorum secreto singulas mittant literas in capsulam vel puleum quez
 Rector in manibus habere debet rupta illa litera prius coram omnibus que suo pro-
 posito ac stis repugnauerit altera tamen seruata vt in capsulam predicto modo
 mittatur cumq; Rector eas omnes collegerit videantur ab omnibus singule et regu-
 lentur et maiori numero siue parti earum literarum stetur quod si equalis fuerit
 numerus literarum. A. et R. pars illa in quam Rector consenserit vel qui ipsius
 vice gradum concessurus est qui in tale casu solum habeat vocem pro maiori parte ha-
 beatur praestito prius ab omnibus doctoribus iuramento quod eam paritatem vocu-
 seu vtorum et sententiam ^{Rectoris} vel eius vicem gerentis celabunt. etsi a maiori parte docto-
 rum reprobatus fuerit hoc secreta et occulte dicatur notario qui etiam secreto illud
 promouendo notificet ne sequenti die veniat gradum petiturus et si omnes vel maior
 eorum pars ipsum approbauerit mittatur ad eum notarius idemq; sibi referat vt se-
 quenti die et ad eandem horam veniat vt gradus sibi conferat atq; indicto termino R.

et doctores examinatores conueniant et præmissa oratione seu petitione quaz
verbis latinis et ornate licentiandus faciet Rector vel alius qui vicem eius tenuerit
propter ipsius absentiam vel defectum sibi gradum licentiature publice con-
ferat sitamen Rector aut vice Rector in eius absentia gradus concesserit dicat se
aucte aplica siue collegio concessa hoc facere si vero alius eius vicem habens ad
hoc puta patrinus cathedraticus concedat dicat se aucte aplica et delicientia
Rectoris concedere idemq; in omnibus alijs graduum concessionibus seruetur ut
dictum est in constitut. 4. et si aliquo vel aliquibus contradicentibus approbatus
fuerit dicat concedens ab omnibus approbatum esse et si nullus contradixerit di-
cat vltra hoc nemine discrepante idemq; in priuilegio vel instrumento scribatur
meminerit tamen Rector et in eius absentia vicerector soli cathedratico siue pa-
trino vicem committat et ex causa urgente et necessaria et tunc patrinus suam tm
portionem seu propinam habeat rector autem siue Rector nullam omnes tamen
huiusmodi actus et concessiones graduum in collegio isto sancte Marię de Jesu
fieri debent in loco quem Rector et consiliarij intra idem collegium ad hoc des-
tinauerit recepto gradu fiat gratiarum actio a nouo licentiato latino sermo-
ne bene composita sicuti par est expensę ab illo faciendę sunt hæc præter quod de
lectionum annis dictum est constitutione 4. collegio offerat quatuor ducatos au-
ri in arca eiusdem collegij recondendos Rectori vnum ducatum et dimidium
alterius de quo habeat qualibet consiliariorum vnum regale Patrino cathedra-
tico alterum ducatum cum dimidio singulis doctor qui examini interfuerint
non tamen pluribus quam sex singulos ducatos absentibus nihil exhibeatur no-
tario et bedello singulos ducatos refectorio vno pro extra ordinarijs carnibus salicis
aut fructibus vnum ducatum itaq; erit tota huius impense moderatę et ordinarię
suma. > 6. ducatorum ad plus poterit tamen esse minor si pauciores fuerint exa-
minatores dummodo non sint infra tres, patrino etiam inter hos est numerato eoq;
modo duodecim aureorum suma erit sed ut hoc nullo modo in contemptum veniat
ne principali accessorio minus sit et ob alias causas quibus in presenti mouetur
sanctimus et volumus ut tam in isto quam in alijs gradibus inferioribus aut su-
pe.

perioribus cum gradu andus deposuerit pecuniam vel pignora pro expensis ut dictum est superius constitutione. 4. coram Rectore et consiliarijs et not. iuret quod si quocumq; quesito colore plures expensas extraordinarie quam ordinarie fecerit eo ipso ordinarias expensas iterum soluent in eadem quantitate in qua prius taxate a nobis et moderate sunt et intra collegium et memoratas personas predicto modo diuidentur nam ex quo ipse propter immoderatas expensas ab eo factas locupletior reputatur quam reliqui graduati qui nihil aut parum extra ordinarie expendunt dignum est ut ordinarias expensas in duplum soluat nec cum personis indigentibus in expensis ordinarijs paritatem habeat qui in extra ordinarijs sic imparitatem eligit.

• **Constitutio. VI. de doctoratu in iure canonico uel civili.** •

Quicumq; post licentiaturam uellit ad doctoratum promoueri in iure canonico uel civili accedat cum cathedratico collegij atq; ipsius doctorandi patrino ad Rectorem et consiliarios et petat ab eis ad doctoratum admitti qui si in collegio isto uel in alio studio generali factus fuerit licentiatus benemeritus imo optime meritus et non aliter nec fuerit aliquid quod sibi obsistat ut pote quod infamis effectus sit uel notorio animi uitio laborauerit uel eius opinio grauata fuerit aut scientia eius deperdita et id genus alia siue aliud huiusmodi interuenerit in primis deposita pecunia uel datis pignoribus et iuramento praestito in fauorem collegij ut sepe dictum est excepto illo de non accipiendo alibi superiores gradus loco cuius iuret quod non concesserit ut alicui concedatur gradus nisi prout ista statuta promiserit que etiam se seruaturum iuret ne aliquid plus accepturum quam in ipsis taxatum est quod uoce sua nec ulli eam ante promittet nec post manifestauit et secretum congregationis celabit ipse quem unam in dicta facultate Rectori et consiliarijs atq; examinatorebus offerat et postmodum Rector eandem questionem sibi publice proponat quam doctorandus determinet postmodum examinatores aduersus ipsam arguant si qui ex his arguere seu obuiare uellit quibus respondere non teneantur atq; ijs publice solemniter gestis doctorandus potest gradum et insignia doctoralia a Rectore seu eius vicem habenti oratione latina coram ipso habita

pro

7. 1. 1. 1. 1.

qui sibi per aliam brevissimam respondeat orationem et gradum ei conferat et
illa doctoralia insignia quibus doctores illius facultatis in predicto actu decon-
ti sunt deinde Rector atque omnes doctores huiusmodi actu assistentes deputati
tamen ad hoc successive dictum doctorem ad osculum pacis recipiant scilicet
non in isto vel in alio generali studio sed alibi factus fuerit licentiatus is non
aliter ad doctoratum admittatur quod si prius cursibus suis suis annis lectionum
legitime probatis in isto collegio rigoroso examini se sumiserit et cetera ad im-
pleverit quae ad gradum licentiae assumendum necessaria sunt quibus nec-
te expeditis poterit sibi doctoratus praedicta forma conferri expense autem quae
pro huiusmodi gradu acquirendo fieri debet pares omnino sunt illis quae in gra-
du licentiae fiunt simili modo collegio et personis ad quibus in precedenti sta-
tuto diximus applicentur et insuper Rectori examinatoribus duobus collegis ca-
tedrat. collegialibus omnibus notario et bidello chirotecas cuilibet. s. unum par-
dabit omnis doctorandus et si pauper vel dives collegialis vel non collegialis exis-
tat et doctoratus in omnibus et per omnia servetur id quod in gradibus iuris cano-
nici et civilis statutum est reddendo singula singulis hoc tamen excepto quod ad bac-
calariatum tres cursus sufficiant ad licentiam vero duo Baccalaureandusque
in logica et philosophia quinque diebus licet intermissionem aliquam fecerit quinque
lectiones publice legat et semel in praedictis facultatibus conclusiones prius publi-
catus publice sustentent et denique a lectore cathedrae theologiae Regente baccalaureus
efficiatur licentiando autem liceat in illis duobus annis quibus in ar-
tibus vel in Philosophia legeret in theologia vel medicina cursare non tamen in
ambabus simul facultatibus s. medicina et theologia erunt puncta sibi signan-
da unum in libris posteriorum vel alia parte logicae Aristotelis alterum vero
punctum in libro priorum vel in philosophiae naturalis alia parte eiusdem phi-
losophi prout casualiter a aperto libro redictum est const. s. erit autem questio ab
eo dicenda pro magisterio acquirendo moralis in omnibus tamen istis et singu-
lis gradibus expensae lineare erunt pro dimidia parte carum quae in gradibus su-
ris canonici et civilis fiunt neque artium magister chirotecas conferre habet.

Constitutio VIII. de baccalaureatu licentiatura et doctoratu: 6

In gradibus quoque in medicina conferendis idem modus seruabitur qui in iuris canonici ac ciuilibus gradibus seruandus est praterquam quod baccalariando in dicta facultate postquam in artibus baccalaureus factus fuerit duo cursus aut anni sufficiant legatque ipse et conclusiones sustentabit toties quoties in artibus legendum et sustentandum est ut baccalaureatus quis efficiatur lectorque collegij qui cathedram tenuerit sibi gradum concedat licentiandus autem in tribus annis lectionum post baccalariatum requisitis ad licentiaturam practicabit et exercet per se vel cum alijs practicis medicis eandem sententiam aut saltem per quatuor menses in quo libet anno continuos aut non continuos. Hoc est interpolatos usum curandi habebit puncta autem sibi assignanda erunt in libro Regni Galieni et libro Anphorismorum Hipocratis vel libro Auicene questio autem que doctorando proponenda est medicinalis erit expense omnes eodem modo fiant quo in gradibus iuris canonici et ciuilibus fieri debet.

Constitutio IX. de baccalaureatu et licentiatura et mag^{istro}

Sacre Theologiae gradus gratissimi atque probatissimi sub ea forma et quantitate expensarum concedantur qua in iure canonico et ciuili prout dictum est constitutionibus quarta et quinta et sexta sequentibus duntaxat exceptis primo quod probatio facienda super vita moribus et doctrina promouendi sit plenior et euidentior quam quae in alijs facultatibus fit et plures testes in duplo recipiantur tamquam in re magis necessaria et ponderosa secundo quod baccalariando in ea facultate duo cursus siue anni sufficiant postquam in artibus baccalaureus fuerit lectionesque ad hoc requisite sunt decem quas totidem diebus publice legat publice et conclusiones theologicas simul teneat quas ex diuersis materijs sumere debet easque primo per triduum antedebet publicare in collegio isto et in alijs omnibus que in hac alma vrbe fuerint in monasterijs etiam et in alijs locis ubi Theologia legi consueuerit et volentes arguere arguant contra ipsas dummodo baccalarij sint in artibus et Theologia uideantur licentibus facere liceat et religiosis omnibus quantum gradati non sint et lector collegij cathedram Theologiae regens sibi gradum huiusmodi conferat sed quia aliqui precipue religiosi volunt

recipere gradum baccalaureatus qui formatus dicitur aut presentatus vel preson-
tatura in theologia ideo si quis voluerit ad hunc gradum admitti ultra id quod
fecit cum baccalarius predicto modo factus fuerit oportet ipsum per unum an-
num legisse in ea facultate qui annus recipiatur et computetur in annis tribus
lecturae pro licentia habenda ac etiam pro omnibus predictis sufficiat baccala-
rariando siue presentando legitime probare se legisse publice magistraliter sa-
cram theologiam per tres continuos annos vel cuiuslibet ipsorum maiorem partem
vel ut quorundam religiosorum mos est qui tri anni non computabuntur in hoc ca-
su ad licentiam recipiendam atque ut talem asequatur gradum lectionem unam
publice faciat et conclusiones sustentet quae ante triduum modo predicto publica
sint Rector autem si voluerit aut lector cathedrae theologiae collegij de Rectoris li-
centia istum gradum concedet cum pilei impositione quae in alijs baccalariatis
non fiunt eruntque expense totidem vel eadem cum illis quae faciendae sunt in baccala-
rariatu ante dicto in eadem scientia sed pro lectionum annis et proficientia ad le-
gendum quam habuit vel habere debuit soluet ulterius ut dispositum est constitu-
tione. 4. tertio licentianus in repetitione quam faciet duas saltem conclusio-
nes teneat in theologia itemque duas in artibus et philosophia quas ante triduum
publicavit comodo et locis quibus superius diximus et lectione perfecta eas pre-
dicto modo sustentabit ita ut repetitio protrahatur pro spatio unius horae disputa-
tio vero per spatium duarum horarum si fuerint qui vellent instare. Item. 4.
signatis duabus lectionibus magistri sententiarum in primo et tertio libro vel 2.
et quarto statim licentianus infra tres horas det vidello et singulis lectionibus
singulas conclusiones quas videllus Rectori dumodo theologus sit vel philosophus
atque examinatorebus singulis deferat licentianusque in examine sustentet exa-
minatores aut ordinate instabunt atque integre et perfecte licebit etiam unicumque
volenti examinatorum non solum contra praesabitas conclusiones sed etiam contra
eiusdem licentianus in expositione punctorum dicta arguere. Item vero licentianus
qui non fuerit in sacris constitutus antequam recipiat gradum publice ac solemniter co-
ram notario et doctorebus totius congregationis eiusdem tamen facultatis iuret se or-
di-

dines sacros infra annum recepturum sine vlla dispositione neq; xa vtetur quouis quesito colore a quocumq; habeat neq; magisterij gradum petet aut recipiet donec in sacris constitutus fuerit notariusq; hoc iuramentum innotescimat. Item vero magistratus debet in sacris constitutus esse alioquin ad magisterium minime admittatur neq; sibi vllatenus conferatur. Item septimo et vltimo iurauit iuxta formam quam tenentur iurare doctores vt dictum est in constitutione et se impugnaturum pro virili et aperto Marte si oportuerit quemcuq; hereticum aut errorem siue heresim sique aduersus nr̄am sanctissimam fidem vel bonos mores suborta fuerit idemq; omnibus viribus facere procurabit et si opus fuerit perse ipsuz aut interpositam personam aut nuntium seu epistolam sanctissimo papa ac Regi castelle et legionis dno nro nunciabit et pro huius iuramenti ampliori firmitate ac certitudine probabit saltem per duos fideles testes sinumq; extra sacram fidem catholicam vixisse nec circa ipsam aliquomodo vel tempore suspectum extitisse preterea immediate antegradus petitionem ipse sens in cathedra et publice questionem vnam in theologia dicat sicuti in doctoratibus iuris canonici et ciuilibis faciendum decreuimus.

Constitutio. X. quod congregationes facultatum

esse debent et quot et que persone in vna quaq; illarum et desupplendis defectibus earumdem.

Preterea cum quinq; sint facultates in quibus gradus recipi debent relicta principibus laureat poetarum cuiusmodi sunt theologia ius canonicum ciuile medicina et artes ordinamus et constituimus vt totidem sint examinatorum congregationes poterunt tamen de congregatione artium esse qui theologie et medicine fuerint diuimodo magistri in artibus sint neq; septenarium numerum excedant hi enim omnes magistri aut doctores futuri sunt in omnibus quinq; congregationibus atq; in collegio isto graduati qui eo ipso quod ibidem graduati fuerint sue facultatis congregationis erunt incorporati aut saltem erunt in istis congregationibus aliqui incorporati de quibus inferius dicitur constitut. 11. et ne nimia impensa fiant plures quam septem non erunt et ne paruasit auctoritas non pauiores quam tres sed quia propter extraneorum concursum qui quotidie venient ad hanc egregiam ciuitatem vt gradum

magisterij vel doctoratus recipiant plures forsam quam septem in eadem vrbe
multorum repetiri possetq; dubitari qui istorum examinationis officium habitu-
ri sint in tali casu precipimus vt antiquiores preferantur ad hoc vt examinationi ce-
terisq; actibus intersint et vocentur ad eos et debita salariâ h'is assignata statutis
percipiant debet tamen antiquitas eorum qui in collegio isto graduati fuerint ob
eo tempore considerari quo ipsi gradum acceperint in incorporatis vero a tempore
quo dicto collegio se incorporauerint sicut alij minus antiqui doctores vltra septem
qui futuri sunt huiusmodi actus interesse velint id sibi licere volumus dummodo
nullum inde stipendium aut salariam recipiant nisi sua sponte et mere libere
graduandus aliquid sibi impendat quod tamen publice et non occulte fiat sicuti
cum alijs septem doctoribus faciendum est si ex graduatis in dicto collegio vel in-
corporati vsq; ad tres non fuerint reperti in ista vrbe cum extra ipsam nullus ad hoc
queri debeat sancimus et statuimus vt Rector et consiliarij possint accipere et acci-
pian ex dicta vrbe vsq; ad tres reliquinq; magistros vel doctores illius facultatis
in qua gradus conferendus est si modo ipsis digni atq; idonei visi fuerint si que
examinatoribus qua occurrerint intersint cumq; ad hoc vocati fuerint iurent se iuste
ac fideliter vocem suam siue sententiam duros in examinatione vt in constituc. 6.
dictum est et si doctores vel magistri non reperiantur possint licentiati aut baccalau-
rei in ipsorum locum admitti et ceteris paribus collegiati non collegiatis et antiqui-
ores minus antiquis in hoc preferantur.

Constitutio. XI. de magistris et doctoribus

que in singulis quinque congregationibus incorporandi sunt atq; prouidendi et.

Item statuimus et volumus vt simul cum magistris siue doctoribus dictarum
quinque congregationum alij magistri seu doctores quicumq; voluerint possint incor-
porati dummodo id faciant omne quod in gradu licentiature illius facultatis in
qua incorporantur faciendum est iuxta constitutiones nras sitamen in studio ge-
nerali factus fuerit magister aut doctor lectionis publice siue repetitionis et conclusio-
nem vel secreti examinis et rigurosi tantum remissio et gratia sibi fiat ita quod non
amborum sed alterius eorum soluti repetitionis vel examinis et hoc ad votum et dic-
tio

tionem ipsius incorporandi sicamen vir bonus et doctus existat et reputetur
 item nullus incorporatorum pro sola incorporatione soluat siue expendat plus
 quam dimidium impense quae fit in licentia eius facultatis in qua in-
 corporatus fuerit quod proportionabiliter atque eodem modo quo ibi expressum est diui-
 detur. Item dictus incorporandus iurabit iuxta formam qua alij doctores vel ma-
 gistri in isto collegio graduati iurare tenentur ut in constitutione 6. et 9. dicti
 est. Item ut superius tetigimus quo ad sessiones et precedentias in sua congrega-
 tione seruentur praeminentie et antiquitates habito respectu ad incorporationem
 et non ad receptionem gradus alibi accepti. Insuper volumus et mandamus ut
 lector regens cathedram theologiae et lector regens cathedram iuris canonici eo
 ipso quod lectores sint talium cathedrarum pro incorporatis habeantur dum le-
 gerint in congregatione suarum facultatum licet magistri aut doctores non fue-
 rint et quilibet eorum semper sit vnus ex septem interuentibus in gradu receptio-
 nibus et si eorum antiquitas hoc minime deponat. Item precipimus ut nullus
 magister aut doctor dictarum congregationum possit earum officium priuari nisi
 grauis excessus aut causa subsit in pote infamiae aut periurij aut siquid a gra-
 duandis illicite praeter haec statuta receperit vel quid simile euenerit et tunc Rector
 collegij de consilio consiliariorum et doctorum seu magistrorum suae congregatio-
 nis vel saltem maioris partis ipsius dictum doctorem aut magistrum priuari et
 possit et debeat.

¶ Constitutio duodecima: ¶

Vt omnia honeste ordinateque fiant sanimus et statuimus ut in precedenti
 statuto dictum est in sessionibus et alijs exercitijs addictos magistros seu doctores per-
 tinentibus cum in actibus scolasticis conueniunt praeminentiam inter ipsos ser-
 uari pro antiquitatibus suis atque eodem modo in alijs paribus gradibus eiusdem
 facultatis cum temporis ordo inter graduatos in eadem facultate et gradu
 inspicere debeat sed inter equales in gradu diuersarum facultatum non secundum
 temporis et antiquitatis ordinem praecedentia consideranda est sed potius secundum
 facultatis praestantiam et excellentiam atque is ordo hoc modo attendatur primo

enem loco Theologia 2. ius canonicum 3. leges. 4. medicina 5. artes collocentur
Rector autem huius collegij qui caput totius vniuersitatis & omnibus magistris
et doctoribus quarumcumq; congregationum et facultatum et religionis atq; Sa-
bitus fuerint in omnibus huiusmodi actibus et exercitijs siue graduatus sit aut
non merito pre ferri debet similiq; modo vice Rector in absentia Rectoris cum in
eius presentia minime possit quispiam vice Rector haberi qui quidem Rector
seu eius vicem habens iuxta quinte nre constitutionis formam vel aliquis ca-
thedraticus de cuius licentia gradus in hac vniuersitate conferré poterit auctori-
tate apostolica baccalaureatu duntaxat excepto vt in constitutione. 4. plenissi-
me continetur atamen propter religionis atq; habitus honestatem et prerrogatiua
quia quanquam habitus monachus non efficiat tamen qualis habitus est tale
eum indutum presumi facit. Statuimus vt religiosi et collegialibus suis paribus
in gradu et facultate preferantur licet antiquiores non sint dicti religiosi aut colle-
giales simili etiam modo Religiosi collegiales preferantur.

Constit. xiii. d' salario dando lectoribus et præminētij

Quia Reuendus dñs ^{corumdem} protonotarius huius collegij fundator voluit vt duo essent ca-
thedre in hoc collegio et in statutis ab eo dictis et specialiter in. 23. Statuto expressit for-
mam eligendi doctores dictarum cathedrarum non tamen ibi certum illis salariu
constituit cum dignus sit mercenarius mercede sua decernimus et mandamus vt
dictis lectoribus salariu ex redditibus collegij ac bonis tribuatur ad cuius fructum
et utilitatem dicta cathedre potissimum constitute sunt quantitas autem salarij sic
prout Rectori et collegio bonum et equum visum fuerit quod per ipsorum sententias et
voces decerni ac determinari debet sicuti in electione lectorum faciendum est iuxta
prædictam dñi fundatoris constitutionem consideratis omnibus que ad honorem uti-
litatem ac auctoritatem istius domus et necessitatis pertinentia sunt habito etiam res-
pectu ad prædicta domus abundantiam et defectum ac facultatem quoq; lectorum habé-
dorum et difficultatem ad qualitatem personarum nominis bonitarum morum et doc-
trine similiterq; inter collegialem lectorum futurorum distinctio fiat et ceteris paribus
collegialis non collegiali præferendus sit neq; sibi tantum quantum non collegiali pro

salario aut mercede constituendum est cum plus comoditatis ex collegio quam non collegiatus recipiant habebuntque dicti lectores praeminentias omnesque sibi per statuta domini fundatoris concesserunt ac per ista nostra similiter quibus etiam definitum est ut modo incorporati modo non incorporati modo magistri aut doctores non sint eo ipso quod lectores existant de corpore universitatis collegij dum legerint censeantur ita ut rector Theologus in Theologia et artibus et medicina propter dictarum facultatum connexitatem et imitationem eoque modo lector iuris canonici in iure canonico et civili incorporatus intelligatur sintque semper denumero primorum septem qui etiam gradus baccalariatum in dictis omnibus facultatibus concedent exceptu baccalaureatu formatu quem Rector aut vicem eius habens concedere potest sicut. 9. constituit. Item lectores cathedratici iurabunt id quod dominus fundator in dict. 23. constituit. mandavit ulteriusque se non daturus alicui gradum baccalaureatus aut etiam vocem suam siue sententiam pro aliquo licentiano aut magistrando impartituros nisi prout istis nostris Immo apostolicis constitutionibus permixtum est quia etiam statuta cum alijs omnibus iurabunt sicut omnes magistri et doctores graduati et incorporati iurare debent ut habitum est constitutione. 6.

Constitutio XIII. de notario et bidello collegij et universitatis

Sancimus quoque et statuimus ut in collegio isto studio unus apostolicus notarius et bidellus etiam unus deputentur ad omnia quae in eodem collegio et universitate faciendae sunt quae ad ipsorum officium spectent et unus quisque illorum pro suo labore et cura quam in his quae sui officij sunt debet impendere habeat et recipiat quod nostris statutis et constitutionibus est expressum erit unus quisque dictorum officialium saltem grammaticus ut tamen ad scribendum privilegia et alia quae gesta fuerint in dicto collegio quam ad aliquid proponendum in scholis et congregationibus idonei sint debent et eligi a Rectore et consiliarijs et a collegio vel a maiore ipsius parte approbati qui omnes prius de eorum habilitate ac vita et moribus plene certificentur sinotus actus ad privilegia vel alia conficienda bidellus autem intelligatur boni aspectus et stature stuer corpulentisque et semper in actibus publicis praesentiam eiusdem adhiberi oporteat quae etiam cum lectoribus

et alijs quibuscumq; collegij officialibus manuales sint hoc est qui aduolunta-
tem Rectoris et consiliariorum de consensu tamen collegij aut maioris partis
remoueri possint iurabuntq; dicti officiales notarius .s. et fidelis quem admo-
dum et alij fidelitatem et sui officij secretum sequi minime prosui officij cura et
opera recepturos aliquid plusquam nr̄is constitutionibus permittitur neq; quouic-
modo quempiam subornabunt aut se subornari ad subornandum patientur ho-
noremq; istius collegij et utilitatem omnino seruatuos.

Const. 15. de officialibus & alijs quibuscumq; in pec-
cato manifesto vel notorio stantibus.

Nesapientiam vincat malitia precipimus vt in ista sapientie domo et vniuer-
sitate nullo modo peccata publice comitti aut perpetrari siue in his permaneli-
ceat vllis officialibus aut rerum suorum curam exercentibus quibus persua-
sum sit et certificatum quod siquid tali adori fuerint hoc est dicere si in peccato
publico vel notorio sint eo ipso a cura et officio quod in collegio habuerint remoue-
antur nec ad illud amplius possint admitti et si scolasticus fuerit siue scola-
ris decetero cursus eius non recipiantur ad baccalariatum et si baccalaureus fue-
rit ad licenciaturam recipi non possit nisi prius duo anni efluxerint quibus ipse
a tali crimine seu peccato abstinerit et vita eius in mellius redacta sit ita vt nihil
infamie supersit.

Const. 16. de facultate dispensandi concessa Recto-

ry et consiliarijs in his que constitutionib; istis decreta sunt.

Item cum omnes equales simus nec interea quo ad precedens meritum deo ates-
tante. Iacob dilexi et Sati odis habui nec in celo quo ad sequens primum Christo ase-
rente in domo patris mei mansiones multe sunt cum viris generosis seu in aliqua
dignitate constitutis atq; etiam cum huius collegij collegialibus qui tempus legit-
imum aut curso requisitos non habuerint ad hoc vt promoueri debeant dum tamen
debitam sufficientiam et idoneitatem habeant tam in scientia quam in vita et mo-
ribus eorundem Rector simul cum consiliarijs in vno anno solum siue cursu cum
eis dispenset in gradu licenciature vel baccalariatus ita vt cum vno in vno tantum

gradu non induobus dispenset nec sibi id facere liceat nisi praedicta causa idonei-
tatis et sufficientie probata sit quo ad omnes gradus perque necessario requiritur
dabitq; graduandus prodicta anni dispensatione collegi arce duos ducatos aureos
cum ceteris indicto cursu nullo dispensa. nisi prius pro collegij arca loco praedic-
torum duorum quinq; aureos soluerit. item poterunt dispensare in tribus an-
nis lecturę in iure civili ut duo admittantur in iure canonico et in lectura iuris ca-
nonici admittantur duo iuris civilis propter conexitatū istarum facultatum scē
cum omnibus collegialibus istius collegij dispensetur ut non amplius quam dimi-
diam expensarum quas reliqui non collegiati in gradibus recipiendis faciunt
soluere teantur idq; intra collegium Rectorem examinatores notarium et bi-
dellum proportionabiliter diuidantur prorata eius quod alias sibi persoluedū
erat si collegiati non essent eoz modo collegium pro cappellanis suis quatuor nec
non de alijs in futurum forsam adhibendis impensam faciat hoc etiam huius col-
legij famuli quadrienij expensarum taxatione in recompensatione sui serui-
tij gaudeant hoc scilicet modo ut nulliustatis famulus soluat ultra medietate
expensarum veluti de collegialibus est express. Item cum indigentibus personis
prout suę paupertatis qualitas requisierit etiam dispensetur in expensis proac-
quirendis gradibus faciendis dum tamen ultra tertiam partem eius quod regulr
diffinitum et taxatum est in alijs constitutionibus dispensatio non procedat
ita s. quod pauperior ad minus soluat duas tertias partes cōmuniū expen-
sarum a nobis alias taxata

Const. 17. quod Rector et consiliarij collegij atq; vniuer-

sitatis totius sint perpetui executores istarum constitutionum
Cum frustra leges et constitutiones sanciantur si ipsarum executio et obser-
uatio desit et vbi non est gubernator pplius corruet salus autem vbi multa consilia cōs-
tituimus et precipimus ut Rector et consiliarij qui nunc sunt et erunt pro tempore
istius collegij omnium istorum statutorum perpetui executores existant et sint
faciantq; ea in omnibus et per omnia seruari et ea quam primum iurare teantur
eaz in Rectoris absentia vice Rector et in consiliariorum defectu alij substituti
collegiales iuxta formam. 30. constitut. istius collegij praedicto modo executores

Sabeantur qui si in aliquo has nostras constitutiones tangente discordes fuerint ita
quod maior eorum pars in unam sententiam non venerit: adiungant sibi unum
aut plures istius collegij collegiales antiquiores tamen et si adhuc interesse disse
serint ut maior pars non extet tunc toti collegio proponatur negotium et maiore
partis aut numerose sententia res decidatur prout in causis arduis et grauibus fieri con
suevit quae per statuta eiusdem collegij et de maiore partis consensu definienda
sunt et illud tandem faciat quod maior pars approbauerit ad quorum omnium exe
cutionem et efficacem efficientiam dicti Rectori et consiliarijs auctoritatem et facul
tatem sicuti domini fundatoris determinata voluntas fuit in testamento ab eo vlti
mate condito per sacre nostrae statuta plenissime concedimus cum omnibus quae ad hoc
expediendum necessaria et pertinentia annexa et connexa dependia etiam emergentia
sunt multa sunt quidem in quibus leges et statuta expresse cauere non possunt cum
plura sint negotia quibus lex imponitur quae vocabula neque leges nec senatus consulta
ita scribi possunt ut omnes casus quae quando acciderint comprehendantur non enim
possunt omnes articuli singulatim aut legibus aut senatus consultis comprehendendi cir
ca tamen hanc executionem peragendam praedictorum Rectoris et consiliariorum
conscientiam oneramus ut curam dicte executionis specialem habeant eamque dilige
ter exerceant in quantum vires eorum suppetunt ita ut omnia quae nostris statutis co
tinentur efficacissime compleantur sed si (quod absit) aliquid contra hoc facere pre
sumpserint aut quicquam mali fecerint aut ipsorum incuria omisum fuerit in tali
casu volumus dictos Rectorem et consiliarios ac quoscumque alios ultra penam ex
communicationis maioris quam incurrant ipso facto simul et rebellione sua
acciderit per dominos istius collegij visitatores visitationis suae ordinarie tempore
castigari et compesci non tamen in alio tempore hoc fieri liceat nisi periculum sit in
mora aut magna necessitas insurgat et queminus benegesta fuerint ad dictos Rec
torem et consiliarios atque alios ipsi domini visitatores reforment et emendent si res ipsa re
formationem et emendationem patiatur habeatque singuli duorum visitorum pro
curia et opera istius visitationis particularis cui sollicitudine intendere debent cum gene
raliter collegium ipsum visitauerint tres ducatos ita ut ipsi duo sex ducatos au
num et octo collegij sibi dandos recipiant de his quae ex gradibus concedendis atque
alij

alijs actibus vel alium de sibi praestita fuerint et Deus in caelis longe copiosorem mercedem alijs tribuat.

Constitutio xviii et ultima perquam commissarius hicco-
probatis statutis servat sibi facultatem et apud ecclesiam commissionem
 guntur omnia statuta ad Dei honorem et fidelium utilitatem in perpetuum maxima auctoritate apostolica nobis concessa qua in hac parte utimur sancimus statuimus approbamus roboramus pronuntiamus promulgamus et declaramus atamen quia sepius varietate temporum et animarum leges canones et statuta variari oportet nec non circa determinata et constituta dubitationes quae declarationem indigent aliquando emergunt et alijs multis de causis nostrum animum ad id moventibus ordinamus et statuimus eadem apostolica auctoritate nobis concessa qua in hac parte fungimur si quid dubitationis circa haec nostra statuta acciderit vel correctionis aut declarationis interpretationis additionis diminutionis aut cuiuscumque alterius in eis opus fuerit ad nos pertinere reservantes nobis eadem auctoritatem apostolicam nobis concessam quam in praesentibus statutis condendis et declarandis finivimus nec explevimus sed proseguendo incepimus et incipiendo proseguuti sumus et ideo per earum promulgationem ipsam potestatem ac facultatem nobis minime adimimus tamquam exhaustam aut finitam et determinatam sed in suis vigore et robore permanere sanciendo declaramus ac declarando satimus et tandem veluti divinae retributionis mercenarius licet indignus operis exoptato sine qua exitus apta probat Sarum decem et octo nostrarum imo potius apostolicarum constitutionum finem in finium fine facimus in quo principiorum principio earum principium iecimus qui est etiam sine principio principium et sine fine finis. Alpha et Omega. Trinus in personis non tres dei sed unus Deus benedictus in secula seculorum Amen.

Faint handwritten text at the top of the page, possibly a header or title.

Handwritten text in cursive script, possibly a name or address.

Handwritten text in cursive script, appearing to be a list or series of entries.

Handwritten text in cursive script, continuing the list or entries.

Handwritten text in cursive script, possibly a signature or a specific entry.

Handwritten text in cursive script, possibly a signature or a specific entry.

Vertical handwritten text at the bottom right corner, possibly a date or a reference number.